ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1968

Vyhlásené: 01.07.1968 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

95

VYHLÁŠKA
Ústrednej rady odborov
z 28. júna 1968
o poskytovaní prídavkov na deti v nemocenskom poistení

Ústredná rada odborov ustanovuje po dohode s Ministerstvom práce a sociálnych vecí podľa § 9 a § 63 ods. 2 a 3 zákona č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 16/1959 Zb. a podľa § 36 ods. 2 a § 38 zákona č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia (ďalej len „zákon“):

§ 1
Sústavná príprava dieťaťa na budúce povolanie [K § 18 ods. 2 písm. a) zákona]

(1) Za sústavnú prípravu dieťaťa na budúce povolanie po skončení povinnej školskej dochádzky sa z hľadiska poskytovania prídavkov na deti považuje:

a) príprava v učebnom pomere,[1])

b) príprava v pracovnom pomere,[2])

c) príprava na povolanie v zariadeniach pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť,[3])

d) štúdium na školách zriadených podľa školských predpisov, ktoré poskytujú stredné, vyššie a vysokoškolské vzdelanie,[4]) s výnimkou štúdia popri zamestnaní alebo inej zárobkovej činnosti (externého, diaľkového, večerného a pod.) a štúdia po dobu výkonu základnej vojenskej služby.

(2) Ako doba štúdia sa posudzuje aj

a) doba od skončenia výučby v jednom školskom roku do začiatku výučby v nasledujúcom školskom roku, ak dieťa pokračuje bez prerušenia v ďalšom štúdiu,

b) doba školských prázdnin bezprostredne nadväzujúcich na skončenie štúdia, pokiaľ dieťa nevstúpilo do trvalého zamestnania, prípadne nezačalo vykonávať inú trvalú pracovnú činnosť,

c) doba po absolvovaní školy, ktorá je v jednotlivých odboroch ustanovená pre vykonanie záverečnej skúšky alebo obhájenie diplomovej práce, najdlhšie však doba jedného roka, pokiaľ dieťa nevstúpilo do trvalého zamestnania, prípadne nezačalo vykonávať inú trvalú pracovnú činnosť,

d) štúdium na iných školách alebo v kurzoch, ak je svojím rozsahom alebo úrovňou podľa rozhodnutia Ministerstva (Povereníctva) školstva postavené na roveň štúdiu na školách uvedených v odseku 1 písm. d).

§ 2

Vlastný príjem dieťaťa po skončení povinnej školskej dochádzky [K § 18 ods. 2 zákona]

(1) Do vlastného príjmu dieťaťa sa zahŕňa mzda (odmena, náhrada mzdy) a iné opakujúce sa príjmy patriace priamo dieťaťu. Do vlastného príjmu dieťaťa sa počíta úhrn takýchto príjmov, ktoré dieťa malo v kalendárnom mesiaci; pritom pre poskytnutie prídavkov za bežný kalendárny mesiac je rozhodujúci vlastný príjem dieťaťa v bezprostredne predchádzajúcom kalendárnom mesiaci, pokiaľ tento mesiac spadá do doby sústavnej prípravy na budúce povolanie.

(2) Do vlastného príjmu dieťaťa sa nezahŕňajú:

a) štipendiá poskytované podľa príslušných štipendijných predpisov; do vlastného príjmu sa však zahŕňajú štipendiá, ktoré majú povahu náhrady zárobku,

b) hodnota bezplatného internátneho zaopatrenia a bezplatne poskytovaných jedál a ošatenia podľa predpisov o hmotnom zaopatrení mládeže pripravujúcej sa na budúce povolanie a hodnota naturálií, ktoré sa poskytujú študentom vysokých škôl pri výkone vojenských povinností cez prázdniny,

c) výživné (alimenty) poskytované na dieťa,

d) sirotský dôchodok vrátane prípadného zvýšenia pre bezvládnosť,

e) zárobok za prácu vykonávanú v čase od skončenia výučby v jednom školskom roku do začiatku výučby v nasledujúcom školskom roku, ak dieťa pokračuje bez prerušenia v ďalšom štúdiu, zárobok za prácu v čase školských prázdnin v prípadoch uvedených v § 1 ods. 2 písm. b), ako aj zárobok, ktorý učeň alebo mladistvý pripravujúci sa na budúce povolanie v pracovnom pomere získal za prácu vykonávanú v čase dovolenky na zotavenie,

f) zárobok študenta (žiaka) za práce organizované alebo zadané školou alebo po dohode so školskými orgánmi,

g) príležitostný zárobok za výpomoc alebo za obdobné dočasné práce, ako aj zárobok za práce podľa dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.[5])

(3) Ústredná rada odborov ustanoví po dohode so zúčastnenými orgánmi, či a v akom rozsahu sa zahŕňajú do vlastného príjmu dieťaťa spoločenské podpory na deti, ktoré budú zavedené alebo novoupravené po 30. júni 1968.

K pracovnému úväzku a odpracovanej dobe [K § 21 až 23 zákona]

§ 3

Splnenie podmienok pracovného úväzku a odpracovanej doby sa zisťuje vždy za celý kalendárny mesiac; to platí aj vtedy, ak pracovník zmenil zamestnanie počas kalendárneho mesiaca.

§ 4

Ak má pracovník dve alebo viac súbežných zamestnaní a ani v jednom z nich nemá predpísaný pracovný úväzok, spočítajú sa pracovné úväzky zo všetkých týchto zamestnaní. Ak sa tak podmienka pracovného úväzku splní, poskytujú sa pracovníkovi prídavky na deti v zamestnaní, v ktorom má väčší pracovný úväzok, a ak sú úväzky rovnaké, v zamestnaní, v ktorom spravidla dosahuje vyšší zárobok.

§ 5

(1) Za odpracovaný sa považuje deň (smena), v ktorom pracovník vykonával prácu po celý pracovný čas vyplývajúci z rozvrhnutia pre neho platného pracovného času; ak nepracoval po celý tento čas, považuje sa zvyšujúca časť pracovného času za odpracovanú, ak organizácia jeho neprítomnosť ospravedlnila.

(2) Ak ide o pracovníka uvedeného v § 4, požaduje sa, aby v organizácii, v ktorej sa mu poskytujú prídavky na deti, mal odpracovanú dobu vyplývajúcu z jeho pracovného úväzku; na dobu odpracovanú v ďalších organizáciách sa prihliada len pre zistenie, či pracovník v kalendárnom mesiaci spolu odpracoval dobu predpísanú v § 22 zákona.

(3) Neospravedlnené zameškané pracovné doby kratšie ako celý pracovný deň (smena) sa v kalendárnom mesiaci spočítajú; na neospravedlnené doby sa prihliada, ak ich úhrn v kalendárnom mesiaci dosiahne priemernú dĺžku celého pracovného dňa (smeny).

§ 6

(1) Ak pracovník za trvania zamestnania v jednej organizácii vykonával s jej súhlasom namiesto práce v tejto organizácii najviac po dobu jedného mesiaca prácu v druhej organizácii, poskytujú sa prídavky na deti v prvej organizácii; pri zisťovaní, či sú splnené podmienky, prihliadne sa aj na výkon práce v druhej organizácii.

(2) Ustanovenie predchádzajúceho odseku platí obdobne, ak organizácia pracovníka s jeho súhlasom uvoľnila na žiadosť jednotného roľníckeho družstva na prechodnú výpomoc v družstve alebo na žiadosť overenú miestnym národným výborom na výkon nevyhnutných poľnohospodárskych prác v hospodárstve pracovníka, jeho manžela alebo rodičov.

§ 7

(1) V kalendárnom mesiaci, v ktorom pracovník vstúpil do zamestnania, sa mu pre splnenie podmienok pracovného úväzku a odpracovanej doby započítavajú z doby, keď nebol zamestnaný, tieto doby:

a) doba, za ktorú sa poskytujú peňažné dávky nemocenského poistenia nahrádzajúce mzdu,

b) doba kúpeľnej starostlivosti,

c) doba výkonu verejných funkcií, občianskych povinností, iných úkonov vo všeobecnom záujme a služby v ozbrojených silách vrátane potrebného pracovného voľna poskytovaného v súvislosti s touto službou,

d) doba, po ktorú sa sústavne pripravoval na budúce povolanie (§ 1),

e) doba, po ktorú bol účastníkom inej sústavy zabezpečenia za podmienok, za ktorých by mu tam inak vznikol nárok na prídavky na deti,[6]) prípadne poberal dôchodok z dôchodkového zabezpečenia,

f) doba, po ktorú bol vedený v evidencii národného výboru ako uchádzač o zamestnanie (§ 32 zákona).

(2) Ako odpracovaná doba sa posudzuje aj medziobdobie od skončenia jedného zamestnania do vstupu do iného zamestnania, ak predchádzajúce zamestnanie trvalo aspoň tri mesiace a ak doba, ktorú z dôvodov zmeny zamestnania neodpracoval, nie je dlhšia ako 7 kalendárnych dní; to platí obdobne pre medziobdobie od skončenia inej činnosti, ktorá bola dôvodom pre poskytovanie prídavkov na deti, alebo od skončenia výplaty dôchodku, ku ktorému sa poskytovalo výchovné.

K súbehu nárokov [K § 26 až 28 a § 36 ods. 2 zákona]

§ 8

Ak sú podmienky pre poskytovanie prídavkov na deti splnené u niekoľkých pracovníkov a dieťa nie je v priamom zaopatrení žiadneho z nich, poskytnú sa prídavky, pokiaľ sa nedohodnú inak, z poistenia toho z nich, kto na dieťa prispieva vyššou sumou; do tejto sumy sa nezahŕňajú prídavky priznané na toto dieťa. Obdobne to platí vtedy, ak sú viacerí oprávnení z rôznych sústav zabezpečenia.

§ 9

(1) Občanovi, ktorý je účastníkom inej sústavy zabezpečenia, v ktorej sa poskytujú prídavky na deti, a ktorý vstúpil do zamestnania, poskytnú sa prídavky na deti z nemocenského poistenia založeného týmto zamestnaním, len ak preukáže, že prídavky nemožno poskytovať z jeho zabezpečenia v inej sústave.

(2) Pri zisťovaní, či sú splnené podmienky pracovného úväzku a odpracovanej doby, neprihliada sa na činnosť, ktorú pracovník vykonáva súbežne so zamestnaním ako účastník inej sústavy zabezpečenia.[7])

§ 10

(1) Ak žijú v rodine pracovníka jeho nezaopatrené deti a nezaopatrené deti jeho manžela, z ktorých na niektoré patria prídavky a na iné výchovné k dôchodku, poskytne sa na žiadosť pracovníka k súčtu prídavkov a výchovného, ktoré sa poskytujú na tieto deti, doplatok do výšky prídavkov, ktoré by mu inak patrili na všetky tieto deti; predpokladom je, že u dieťaťa, na ktoré sa poskytuje výchovné, sú inak splnené podmienky ustanovené pre priznanie prídavkov na deti.

(2) Ak zanikol nárok na výchovné k dôchodku a na dieťa sa poskytlo výchovné ešte za časť kalendárneho mesiaca, za ktorý boli splnené aj podmienky pre priznanie prídavkov na toto dieťa, poskytnú sa prídavky, znížené o časť vyplateného výchovného pripadajúcu na tento mesiac.

§ 11

(1) Ak pracovník poberal na dieťa prídavky z nemocenského poistenia, hoci sa mali poskytovať z inej sústavy zabezpečenia, zastaví sa ich poskytovanie začínajúc kalendárnym mesiacom, v ktorom sa to zistilo. Prídavky za predchádzajúcu dobu sa nepovažujú za preplatok, pokiaľ nepresahovali výšku, v ktorej by za túto dobu inak patrili; podmienkou však je, že na to isté dieťa sa prídavky poskytli len raz a že neboli porušené predpisy o výplate prídavkov.[8])

(2) Ustanovenie predchádzajúceho odseku platí obdobne,

a) ak sa na dieťa poskytovali prídavky z nemocenského poistenia iného ako oprávneného pracovníka,

b) ak sa na dieťa poskytovali prídavky na deti, hoci patrilo výchovné.

§ 12

[K § 27 ods. 2 zákona]

Denný alebo týždenný pobyt dieťaťa v ústave (zariadení) pre starostlivosť o mládež sa nepovažuje za plné priame zaopatrenie dieťaťa v zmysle § 27 ods. 2 zákona, ak je dieťa aj v pravidelnej starostlivosti rodiča alebo iného oprávneného.

Spoločné a prechodné ustanovenia

§ 13

Prídavky sa priznajú, ak sú splnené ustanovené podmienky, aj na dieťa, ktoré má pracovník alebo jeho manžel v trvalej starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov; predpokladom je to, že na toto dieťa nemožno prídavky priznať z poistenia (zabezpečenia) nikoho iného.

§ 14

Orgán poverený správou nemocenského poistenia v okrese môže v jednotlivých odôvodnených prípadoch

a) priznať prídavky na dieťa, ktoré po skončení povinnej školskej dochádzky nemohlo byť z vážnych dôvodov prijaté do učebného pomeru alebo do zamestnania, ak je plne odkázané výživou na pracovníka, najdlhšie však do konca školského roka, ktorý bezprostredne nasleduje po skončení povinnej školskej dochádzky;

b) priznať prídavky na deti, ak pracovník nemohol splniť podmienku odpracovanej doby z iných vážnych dôvodov alebo v iných prípadoch, než ktoré sú uvedené v zákone, alebo ju pracovníčka nemohla splniť, pretože čerpala ďalšiu (neplatenú) materskú dovolenku;

c) priznať prídavky na deti z nemocenského poistenia pracovníka, ktorý má dieťa v priamom zaopatrení, aj keď nepatrí do okruhu oprávnených, ak oprávnený s týmto postupom súhlasí a nebude prídavky sám poberať a ak takýto postup je v prospech dieťaťa; súhlas oprávneného netreba, ak je preukázané, že pravidelne neplní podmienky ustanovené pre poskytovanie prídavkov na deti, najmä podmienku odpracovanej doby a ohrozuje tak ich plynulé poskytovanie.

§ 15

(1) Ak pracovník neuplatnil nárok na prídavky na deti, hoci by mu inak z jeho poistenia patrili, je oprávnený uplatniť nárok z jeho poistenia v záujme dieťaťa druhý z rodičov, iný občan, ktorý má dieťa v priamom zaopatrení, poručník, opatrovník alebo orgán poverený úlohami pri starostlivosti o deti.

(2) Na uplatnenie nároku na prídavky na deti sa používajú predpísané tlačivá. Údaje uvedené v tlačivách je ten, kto nárok uplatňuje, povinný doložiť príslušnými dokladmi.

§ 16

Pre konanie a rozhodovanie o prídavkoch na deti, ako aj pre úlohy závodov a odborových orgánov a o povinnostiach pracovníkov a iných oprávnených v súvislosti s poskytovaním prídavkov na deti platia predpisy upravujúce konanie, rozhodovanie a poskytovanie peňažných dávok nemocenského poistenia.[9])

§ 17

Na deti dôchodcov, na ktoré podľa doterajších predpisov patrili do 30. júna 1968 prídavky na deti a na ktoré od 1. júla 1968 patrí výchovné k dôchodku,[10]) poskytujú sa prídavky na deti, pokiaľ sú inak splnené ustanovené podmienky, ako preddavok na výchovné ešte za mesiace júl, august a september 1968; tieto prídavky sa zúčtujú na výchovné, ktoré k dôchodku patrí od 1. júla 1968. Úhrada prípadných preplatkov, ktoré pritom vznikli bez zavinenia oprávnených, sa nepožaduje.

Záverečné ustanovenia

§ 18

V súvislosti s úpravou peňažnej pomoci v materstve a prídavkov na deti vykonanou zákonom sa zrušujú:

1. ustanovenie § 11 vyhlášky Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 61/1957 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení sezónnych zamestnancov a pracovníkov na nepravidelnú výpomoc;
2. ustanovenie § 19 ods. 1 vyhlášky Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 7/1958 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení sezónnych zamestnancov a pracovníkov na nepravidelnú výpomoc;
3. § 8 ods. 2 a § 9 ods. 2 a 3 vyhlášky Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 141/1958 Ú. l. (Ú. v.) o nemocenskom poistení a o dôchodkovom zabezpečení odsúdených;
4. vyhláška Ústrednej rady odborov č. 74/1959 Ú. l. (Ú. v.) o poskytovaní prídavkov na deti v nemocenskom poistení zamestnancov;
5. ustanovenia § 44 písm. e) a § 56 vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 143/1965 Zb. o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení; v § 44 písm. f) tejto vyhlášky sa súčasne vypúšťa citácia § 23.

§ 19

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. júlom 1968.

Predseda:

Poláček v. r.

1) Tretia časť Zákonníka práce č. 65/1965 Zb.

2) § 142 ods. 2 Zákonníka práce a vyhláška č. 132/1967 Zb. o odmeňovaní a hmotnom zabezpečení mladistvých nastupujúcich po skončení povinnej školskej dochádzky priamo do pracovného pomeru.

3) Vyhláška č. 87/1967 Zb. o finančnom a hmotnom zabezpečení učňov v internátnych učňovských školách pre mládež vyžadujúcu osobitnú starostlivosť a v učňovských školách navštevovaných učňami z ústavov sociálnej starostlivosti pre telesne chybnú mládež.

4) Školský zákon č. 186/1960 Zb. a zákon č. 19/1966 Zb. o vysokých školách.

5) § 232 Zákonníka práce.

6) Sociálne zabezpečenie umelcov, družstevných roľníkov, jednotlivo hospodáriacich roľníkov a iných samostatne hospodáriacich osôb.

7) Splnenie podmienok pre prídavky na deti sa zisťuje v tejto inej sústave zabezpečenia podľa predpisov o tom vydaných.

8) § 27 zákona, § 45 ods. 3 zákona č. 54/1956 Zb. a zákon č. 117/1966 Zb. o niektorých dôsledkoch zanedbávania starostlivosti o deti.

9) Najmä vyhláška č. 91/1958 Zb., ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia, v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb. a § 75 až 77 vyhlášky č. 143/1965 Zb. o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení.

10) § 19 a 38 zákona.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.